

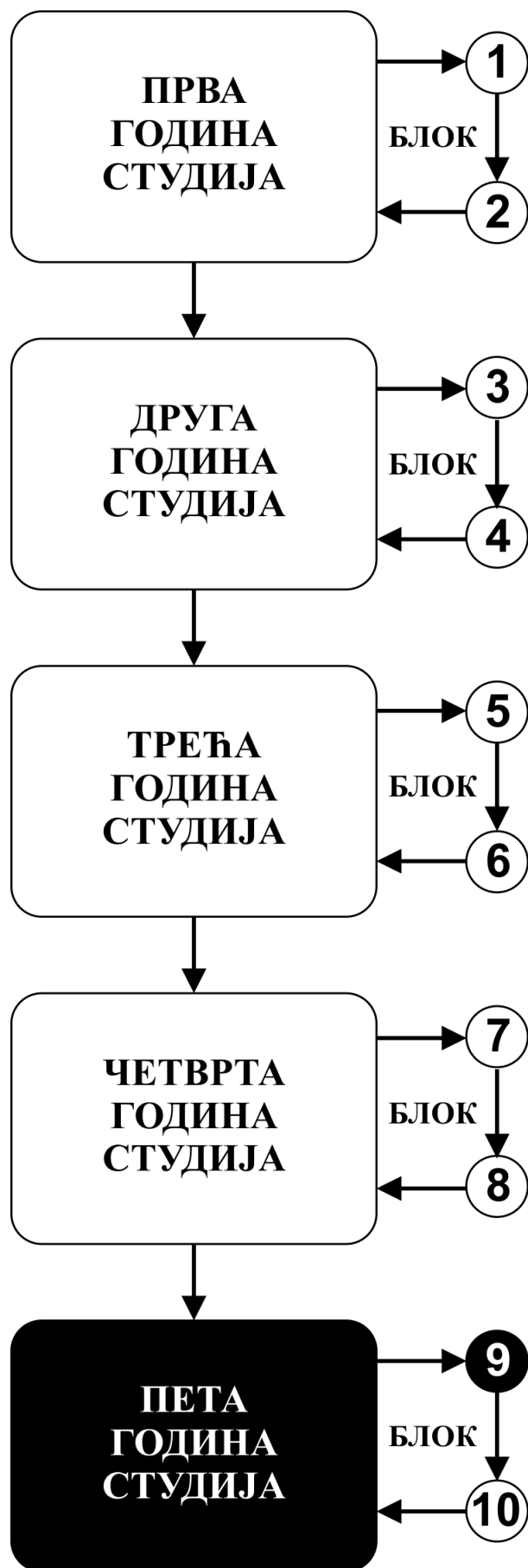

ИНТЕГРИСАНЕ АКАДЕМСКЕ СТУДИЈЕ ФАРМАЦИЈЕ

ПЕТА ГОДИНА СТУДИЈА

школска 2026/2027.

КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

Предмет:

КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

Предмет се вреднује са 7 ЕСПБ. Недељно има 5 часова активне наставе (2 часа предавања, 1 час семинара и 2 часа рада у малој групи).

НАСТАВНИЦИ И САРАДНИЦИ:

Р.бр.	Име и презиме	E-mail адреса	Звање
1.	Александра Стојановић*	vranicaleksandra90@gmail.com	Ванредни професор
2.	Марко Фолић	markof@fmn.kg.ac.rs	Редовни професор
3.	Срђан Стефановић	sstefanovic@fmn.kg.ac.rs	Редовни професор
4.	Тамара Николић Турнић	tnikolict@gmail.com	Ванредни професор
5.	Радиша Павловић	rpavlovic@medf.kg.ac.rs	Ванредни професор
6.	Оливера Костић	olivera.kostic@fmn.kg.ac.rs	Ванредни професор
7.	Милена Јуришевић	milena.jurisevic13@gmail.com	Ванредни професор
8.	Наташа Мијаиловић	nacakg@gmail.com	Доцент
9.	Катарина Михајловић	katarina.mihajlovic@fmn.kg.ac.rs	Доцент
10.	Марко Равић	markoravic@hotmail.com	Асистент са докторатом
11.	Катарина Ђорђевић	kacka96kg@gmail.com	Асистент
12.	Божидар Пиндовић	pindovic.bozidar@gmail.com	Асистент
13.	Теодора Тодоровић	teodora.anicic95@gmail.com	Сарадник у настави

* Руководилац предмета

СТРУКТУРА ПРЕДМЕТА:

Модул	Назив модула	Недеља	Предавања	Рад у малој групи	Семинари	Наставник
1.	Примена лекова у трудноћи и лактацији	5	2	2	1	проф. др Александра Стојановић
2.	Специфичне манифестације и презентације болести у геријатрији	5	2	2	1	проф. др Александра Стојановић
3.	Специфичне манифестације и презентације болести у педијатрији	5	2	2	1	проф. др Александра Стојановић
						Σ 30+30+15=75

ОЦЕЊИВАЊЕ:

Завршна оцена се формира на основу броја освојених поена стечених кроз предиспитне активности и на завршном испиту. Оцена је еквивалентна броју освојених поена (приказано у табелама).

АКТИВНОСТ У ТОКУ НАСТАВЕ: На овај начин студент може освојити до 30 поена и то тако што на последњем часу рада у малој групи одговара на 2 испитна питања из те недеље наставе, и у складу са показаним знањем добија 0 - 2 поена. Уколико на крају семестра студент не оствари више од 50 % поена није положио предиспитну активност.

Модул	Назив модула	Максимално поена
		Активност и току наставе
1.	Примена лекова у трудноћи и лактацији	10
2.	Специфичне манифестације и презентације болести у геријатрији	10
3.	Специфичне манифестације и презентације болести у педијатрији	10
Σ		30

ЗАВРШНИ ИСПИТ

На овај начин студент може да стекне до 70 поена. Студент полаже завршни тест који има 70 питања и обухвата проверу знања из укупног градива које је обрађивано током наставе. Уколико студент не стекне више од 50% тачних одговора није положио завршни испит.

број освојених поена	оцена
0 – 50	5
51 - 60	6
61 - 70	7
71 - 80	8
81 - 90	9
91 - 100	10

ЛИТЕРАТУРА:

НАЗИВ УЏБЕНИКА	АУТОРИ	ИЗАДАВАЧ	БИБЛИОТЕКА
Фармакологија и токсикологија. 3. издање	Јанковић Слободан	Медицински факултет, Универзитет у Крагујевцу, 2011.	има
Клиничка фармација – Збирка задатака за Интегрисане академске студије фармације	Стојановић Александра	Факултет медицинских наука Универзитет у Крагујевцу, 2024.	има
Basic and clinical pharmacology	Katzung G Bertram	Prentice-Hall, Internacional Inc, London, 2015.	има
Goodman & Gilman's The Pharmacological Basis of Therapeutics. 13th ed	Brunton LL, Chabner BA, Knollmann BC, editors.	New York: McGraw Hill; 2018.	има
British National Formulary 68	British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain	Pharmaceutical Press, Wallingford.	има
BNF for Children 68	British Medical Association and Royal Pharmaceutical Society of Great Britain	Pharmaceutical Press, Wallingford.	има
Paediatric Drug Handling	Ian Costello, Paul F. Long, Catherine Tuleu	Pharmaceutical Press	има
Neonatal and Pediatric Pharmacology: Therapeutic Principles in Practice. 4th ed	Sumner YJ, Aranda JV	Philadeplphia: Lippincott Williams&Wilkins; 2011.	има
Rang & Dale's Pharmacology 9th Edition	James Ritter Rod Flower Graeme Henderson Yoon Kong Loke David MacEwan Humphrey Rang	Edinburgh: Elsevier, 2020.	Има
Клиничка фармација	Стефановић Срђан (уредник)	Факултет медицинских наука Универзитет у Крагујевцу, 2026.	Има

ПРОГРАМ:

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 1 (ПРВА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Инозитол и функција
штитастих жлезда:
потенцијална улога у
аутоимуним обољењима

Предавање (семинар) - 1 час
Инозитол као додаци исхрани код
поремећаја функције штитастих жлезда

Вежбе – 2 часа
Додаци исхрани код болести
штитастих жлезда

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 2 (ДРУГА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Психофармакотерапија у
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Клиничка примена антипсихотика,
антидепресива и стабилизатора
расположења. Употреба психоактивних
супстанци (бихејвиорална тератогеност).

Вежбе – 2 часа
Инструменти клиничке
процене у психијатрији.
Хамилтонова скала за
процену анксиозности

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 3 (ТРЕЋА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Фармакотерапија
кардиоваскуларних
болести у трудноћи и
лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Лечење артеријске хипертензије у
посебним групама пацијената.
Фармакотерапијски приступ акутном
хипертензивном синдрому

Вежбе – 2 часа
Прееклампсија и еклампсија:
симптоми и терапија

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 4 (ЧЕТВРТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Фармакотерапија
респираторних обољења у
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Астма у трудноћи и лактацији.
Туберкулоза у трудноћи и лактацији:
специфичности фармакотерапије
Алергије, алергијски ринитис

Вежбе – 2 часа
Гликокортикоиди у
трудноћи и лактацији.
Примена лекова путем
инхалације: технике
примене, нежељена дејства и
улога фармацеута

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 5 (ПЕТА НЕДЕЉА):

Предавање -2 часа
Антимикробна терапија у
трудноћи и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Антибиотици у амбулантном лечењу
пнеумонија. Антибиотици у болничким
условима.

Вежбе – 2 часа
Примена антимикробних
лекова у педијатријској
популацији: апсцифичности
примене.
Антимикробна терапија у
примарној здравственој
заштити: рационална
примена и улога
фармацеута

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 6 (ШЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Фармакотерапија
епилепсије. Примена
антиепилептика у трудноћи
и лактацији

Предавање (семинар) - 1 час
Лечење пацијената са епилептичким
статусом.

Вежбе – 2 часа
Рационална примена
антиепилептика у
специфичним клиничким
ситуацијама. Терапија
фебрилних конвулзија код
деце.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 7 (СЕДМА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Клинички аспекти
превенције и лечења рана

Предавање (семинар) - 1 час
Нега епителизоване ране: заштита,
обнова и превенција рецидива
Емпиријска и циљана антибиотска
терапија у
дерматолошким инфекцијама

Вежбе – 2 часа
Декубитусне ране –
превенција, дијагностика и
савремени терапијски
приступ
Синдром дијабетичног
стопала:
савремен приступ у
дијагностици и лечењу

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 8 (ОСМА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Имуно-посредоване
ентеропатије. Целијакија.
Целијачна криза.
Интолеранција на глутен

Предавање (семинар) - 1 час
Синдром иритабилног колона.
Поремећај функције
гастроинтестиналног тракта код
старијих пацијената.

Вежбе - 2 часа
Интолеранција на лактозу и
друге угљене-хидрате.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 9 (ДЕВЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Фармакотерапија бола

Предавање (семинар) - 1 час
Фибромијалгија и неуропатије

Вежбе – 2 часа
Синдром хроничног умора.
Коштано-мишићна обољења,
терапија бола

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 10 (ДЕСЕТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Збрињавање пацијената са
схизофренијом.
Технике аугментације код
терапијски резистентне
шизофреније

Предавање (семинар) - 1 час
Ментални поремећаји и поремећаји
понашања повезани са употребом
психоактивних супстанци

Вежбе – 2 часа
Схизофренија и
коморбидитет:
психијатријски и соматски
поремећаји

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 11 (ЈЕДНАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа

Предавање (семинар) - 1 час

Вежбе – 2 часа

Поремећаји коагулације: антикоагулантни, антитромбоцитни и фибринолитички лекови – клиничка примена и праћење пацијената

Поремећаји фибринолизе: клинички значај и могућности фармакотерапије

Клиничка примена антиромботске терапије: индикације, нежељена дејства, интеракције и праћење терапије

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 12 (ДВАНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Инсулинска резистенција: патофизиологија, клиничка слика, фармакотерапија и нутритивни приступ

Предавање (семинар) - 1 час
Сензитизатори инсулина: лекови и додаци исхрани

Вежбе – 2 часа
Инсулинска резистенција, симптоми, лечење, исхрана

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 13 (ТРИНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Рационални приступ примени естрогена код постменопаузалних жена. Ендокрини поремећаји дојки. Брига о репродуктивном здрављу

Предавање (семинар) - 1 час
Примена хормонске терапије, нежељени ефекти, и мере за њихову превенцију.

Вежбе – 2 часа
Физиологија женског репродуктивног система
Самотестирање, могућности и дилеме
ПЦОС - полицистични оваријални синдром, дијагностички критеријуми, терапија, примена инозитола.

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 14 (ЧЕТРНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Физиолошка регулација енергетске равнотеже
Гојазност

Предавање (семинар) - 1 час
Патолошке последице гојазности
Нутритивни приступ – гојазни пацијенти

Вежбе – 2 часа
Савремене смернице за фармаколошко лечење гојазности

НАСТАВНА ЈЕДИНИЦА 15 (ПЕТНАЕСТА НЕДЕЉА):

Предавање - 2 часа
Реуматoidни артритис, Остеоартроза. Обољења изазвана оштећењима имунског система.

Предавање (семинар) - 1 час
Неспецифична клиничка употреба адреналних стероида.

Вежбе – 2 часа
Примена бисфосфоната, нежељени ефекти, и мере за њихову превенцију.
Дуготрајна локална (топикална) примена НСАИЛ

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	место	тип	Назив методске јединице	Наставник
1	1	C3	П	Инозитол и функција штитасте жлезде: потенцијална улога у аутоимуним обољењима	проф др Александра Стојановић
		C3	С	Инозитол као додаци исхрани код поремећаја функције штитасте жлезде	проф. др Александра Стојановић
		C39, C41, B17	В	Додаци исхрани код болести штитасте жлезде	проф. др Александра Стојановић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
		C41			
	2	C3	П	Психофармакотерапија у трудноћи и лактацији	проф. др Срђан Стефановић
		C3	С	Клиничка примена антипсихотика, антидепресива и стабилизатора расположења. Употреба психоактивних супстанци (бихејвиорална тератогеност).	проф. др Срђан Стефановић
		C39, C41, B17	В	Инструменти клиничке процене у психијатрији. Хамилтонова скала за процену анксиозности	проф. др Срђан Стефановић асист. Катарина Ђорђевић сар. у настави Теодора Тодоровић
		C41			
	3	C3	П	Фармакотерапија кардиоваскуларних болести у трудноћи и лактацији	проф. др Оливера Костић
		C3	С	Лечење артеријске хипертензије у посебним групама пацијената. Фармакотерапијски приступ акутном хипертензивном синдрому	проф. др Оливера Костић
		C39, C41, B17	В	Прееклампсија и еклампсија: симптоми и терапија	проф. др Александра Стојановић доц. др Наташа Мијаиловић доц. др Катарина Михајловић
		C41			

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	место	тип	Назив методске јединице	Наставник
1	4	C3	П	Фармакотерапија респираторних обољења у трудноћи и лактацији	проф. др Радиша Павловић
		C3	С	Астма у трудноћи и лактацији. Туберкулоза у трудноћи и лактацији: специфичности фармакотерапије Алергије, алергијски ринитис	проф. др Радиша Павловић
		C39, C41, B17	В	Гликокортикоиди у трудноћи и лактацији. Примена лекова путем инхалације: технике примене, нежељена дејства и улога фармацеута	проф. др Радиша Павловић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић
		C41			
	5	C3	П	Антимикробна терапија у трудноћи и лактацији	доц. др Катарина Михајловић
		C3	С	Антибиотици у амбулантном лечењу пнеумонија. Антибиотици у болничким условима.	доц. др Катарина Михајловић
		C39, C41, B17	В	Примена антимикробних лекова у педијатријској популацији: апсцидичности примене. Антимикробна терапија у примарној здравственој заштити: рационална примена и улога фармацеута	доц. др Катарина Михајловић доц. др Наташа Мијаиловић сар. у настави Теодора Тодоровић
		C41			
2	6	C3	П	Фармакотерапија епилепсије. Примена антиепилептика у трудноћи и лактацији	доц. др Наташа Мијаиловић
		C3	С	Лечење пацијената са епилептичким статусом.	доц. др Наташа Мијаиловић
		C39, C41, B17	В	Рационална примена антиепилептика у специфичним клиничким ситуацијама. Терапија фебрилних конвулзија код деце.	доц. др Наташа Мијаиловић асист. др Марко Равић сар. у настави Теодора Тодоровић
		C41			

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	место	тип	Назив методске јединице	Наставник
		C1/C3	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 1	
2	7	C3	П	Клинички аспекти превенције и лечења рана	проф. др Александра Стојановић
		C3	С	Нега епителизоване ране: заштита, обнова и превенција рецидива Емпиријска и циљана антибиотска терапија у дерматолошким инфекцијама	проф. др Александра Стојановић
		C39, C41, B17	В	Декубитусне ране – превенција, дијагностика и савремени терапијски приступи Синдром дијабетичног стопала: савремен приступ у дијагностици и лечењу	проф. др Александра Стојановић асист. Катарина Ђорђевић асист. са докторатом Марко Равић
		C41			
	8	C3	П	Имуно-посредоване ентеропатије. Целијакија. Целијачна криза. Интолеранција на глутен.	проф. др Александра Стојановић
		C3	С	Синдром иритабилног колона. Поремећај функције гастроинтестиналног тракта код старијих пацијената.	проф. др Александра Стојановић
	8	C39, C41, B17	В	Интолеранција на лактозу и друге угљене-хидрате.	асист. са докторатом Марко Равић асист. Божидар Пиндовић проф. др Александра Стојановић
		C41			
	9	C3	П	Фармакотерапија бола	проф. др Марко Фолић
		C3	С	Фибромијалгија и неуропатије	проф. др Марко Фолић
2	9	C39, C41, B17	В	Синдром хроничног умора. Коштано-мишићна обољења, терапија бола	проф. др Марко Фолић проф. др Тамара Николић Турнић асист. Божидар Пиндовић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	место	тип	Назив методске јединице	Наставник
		C41			
	10	C3	П	Збрињавање пацијената са шизофренијом. Технике аугментације код терапијски резистентне шизофреније	проф. др Милена Јуришевић
		C3	С	Ментални поремећаји и поремећаји понашања повезани са употребом психоактивних супстанци	проф. др Милена Јуришевић
		C39, C41, B17	В	Схизофренија и коморбидитет: психијатријски и соматски поремећаји	проф. др Милена Јуришевић сар. у настави Теодора Тодоровић доц. др Катарина Михајловић
		C41			
3	11	C3	П	Поремећаји коагулације: антикоагулантни, антитромбоцитни и фибринолитички лекови – клиничка примена и праћење пацијената	проф. др Александра Стојановић
		C3	С	Поремећаји фибринолизе: клинички значај и могућности фармакотерапије	проф. др Александра Стојановић
		C39, C41, B17	В	Клиничка примена антитромботске терапије: индикације, нежељена дејства, интеракције и праћење терапије	проф. др Александра Стојановић асист. Катарина Ђорђевић проф. др Радиша Павловић
		C41			
		C1/C3	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 2	
3	12	C3	П	Инсулинска резистенција: патофизиологија, клиничка слика, фармакотерапија и нутритивни приступ	доц. др Катарина Михајловић
3	12	C3	С	Сензитизатори инсулина: лекови и додаци исхрани	доц. др Катарина Михајловић
		C39, C41, B17	В	Инсулинска резистенција, симптоми, лечење, исхрана	доц. др Катарина Михајловић асист. Катарина Ђорђевић асист. Божидар Пиндовић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3

модул	недеља	место	тип	Назив методске јединице	Наставник
		C41			
	13	C3	П	Рационални приступ примени естрогена код постменопаузалних жена. Ендокрини поремећаји дојки. Брига о репродуктивном здрављу.	доц. др Наташа Мијаиловић
		C3	С	Примена хормонске терапије, нежељени ефекти, и мере за њихову превенцију.	доц. др Наташа Мијаиловић
3	13	C39, C41, B17	В	Физиологија женског репродуктивног система Самотестирање, могућности и дилеме ПЦОС - полицистични оваријални синдром, дијагностички критеријуми, терапија, примена инозитола.	доц. др Наташа Мијаиловић сар. у настави Теодора Тодоровић асист. Божидар Пиндовић
		C41			
	14	C3	П	Физиолошка регулација енергетске равнотеже Гојазност	доц. др Александра Стојановић
		C3	С	Патолошке последице гојазности Нутритивни приступ – гојазни пацијенти	доц. др Александра Стојановић
		C39, C41, B17	В	Савремене смернице за фармаколошко лечење гојазности	доц. др Александра Стојановић асист. са докторатом Марко Равић проф. др Милена Јуришевић
		C41			
3	15	C3	П	Реуматоидни артритис, Остеоартроза. Обољења изазвана оштећењима имунског система.	проф. др Тамара Николић Турнић
		C3	С	Неспецифична клиничка употреба адреналних стероида.	проф. др Тамара Николић Турнић

РАСПОРЕД НАСТАВЕ ЗА ПРЕДМЕТ КЛИНИЧКА ФАРМАЦИЈА 3					
модул	недеља	место	тип	Назив методске јединице	Наставник
		C39, C41, B17	В	Примена биолошке терапије и кортикостероида код реуматоидног артритиса. Примена бисфосфоната, нежељени ефекти, и мере за њихову превенцију. Дуготрајна локална (топикална) примена НСАИЛ	проф. др Тамара Николић Турнић асист. са докторатом Марко Равић сар. у настави Теодора Тодоровић
		C41			
		C1/C5	ЗТМ	ЗАВРШНИ ТЕСТ МОДУЛА 3	
		C4	И	ИСПИТ (ЈАНУАРСКО-ФЕБРУАРСКИ РОК)	